

ЛІНГВОДИДАКТИЧНЕ ТЕСТУВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Старостенко О.В., кандидат пед. наук (Херсон)

У статті представлена серія тестів для оцінювання рівня сформованості англomовної комунікативної компетенції студентів-філологів

Ключові слова: тестування, комунікативна компетенція, мовленнєві вміння.

В статье представлена серия тестов для контроля уровня сформированности англоязычной коммуникативной компетенции студентов-филологов.

Ключевые слова: тестирование, коммуникативная компетенция, речевые умения.

The article focuses on testing the developmental level of the English language communicative competence of students with philology as the major.

Key words: testing, communicative competence, language skills.

Процеси демократизації, інтеграції українського освітнього простору в європейський зумовлюють не тільки зростання попиту на фахівців, які володіють іноземною мовою на професійному рівні, але й підвищення вимог до якості мовної підготовки і, зокрема до оцінювання рівня володіння мовою.

Контроль, головною метою якого є управління процесом навчання іноземної мови, має свої функції, види, форми, засоби та об'єкти. Успішна реалізація функцій контролю (зворотного зв'язку, оціночна, навчальна, розвиваюча) впливає як на ефективність організації процесу навчання, так і на ступінь навченості студентів. Найбільш дієвим засобом контролю у навчанні іноземної мови вважаються тести завдяки своїй здатності забезпечити не лише реалізацію мети і всіх функцій контролю, але й задовольнити вимоги, що висуваються до якості контролю, такі як, валідність, надійність, диференційна здатність, практичність та економність [2:269]. Саме тестова форма контролю сприяє забезпеченню максимальної об'єктивності та прозорості оцінювання,

оскільки вона дозволяє усунути суб'єктивізм з боку викладача та поставити всіх тестованих в однакові умови.

Теоретичні проблеми тестування у навчанні іноземної мови досить повно описані в науково-методичній літературі (Л. Банкевич, Ж. Витковська, О. Кміть, В. Коккота, С. Ніколаєва, О. Петрашук, І. Рапопорт та ін.).

Розробкою та застосуванням мовних і мовленнєвих тестів займається лінгводидактичне тестування, під яким розуміють „підготовлений згідно з певними вимогами комплекс завдань, які пройшли попереднє випробування з метою визначення показників його якості і дозволяють виявити в учасників тесту ступінь їх мовної (лінгвістичної) та /чи мовленнєвої (комунікативної) компетенції, і результати якого піддаються певному оцінюванню за заздалегідь встановленими критеріями [1:8]”.

Відомо, що рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції к конкретному виді мовленнєвої діяльності визначається за допомогою вимірювання певних мовленнєвих умінь. Так, у галузі *аудіювання* виділяють уміння розуміти основну інформацію та причинно-наслідкові зв'язки; вилучати головну думку і деталі, які її підкріплюють; робити висновки та передбачати події, вчинки головних героїв і можливі ситуації; *говоріння* – висловлювати свої думки у прямому спілкуванні в ситуаціях, які імітують спілкування за реальних обставин; обмінюватися інформацією; формулювати власні погляди і думки; тощо. Об'єктами контролю тестових завдань з *читання* є вміння розуміти основний зміст тексту, розрізняти головні ідеї та думки, розуміти логіку повідомлення, здогадуватися про значення невідомих слів і словосполучень за контекстом, розуміти послідовність і порядок подій, розуміти імпліцитно виражену інформацію; критично оцінювати прочитане; розуміти основні та другорядні факти в повідомленні, вилучати задану інформацію; *письма* – передавати інформацію та описувати події (людей, предмети), складати листи, заповнювати анкети, редагувати інформацію, продукувати письмові висловлювання та ін.

Під час роботи зі студентами на заняттях з практики усного та писемного мовлення ми використовуємо тести поточного (на занятті), тематичного (по завершенні теми), рубіжного (модульне тестування) та підсумкового (наприкінці навчального року) контролю. Тематичне, рубіжне та підсумкове оцінювання складається з чотирьох частин: аудіювання, читання, письмо та говоріння. Перші три частини тесту містять наступні завдання: вибір однієї правильної відповіді, встановлення відповідності (підбір заголовків, ситуацій, тверджень до текстів), визначення правильності або неправильності тверджень, заповнення пропусків у тексті, розгорнута відповідь. Контроль умінь говоріння здійснюється за допомогою завдань типу „бесіда”, „інтерв’ю”, „дискусія”, „конференція” тощо.

Пропонуємо кілька прикладів тестових завдань для контролю рівня сформованості англомовної комунікативної компетенції студентів-першокурсників в аудіюванні, читанні та письмі. Тестування проводилося нами по завершенні теми „Почуття та емоції”.

I. Аудіювання

1. Listen to the text and answer the questions.

Oh! Look at this! They're all over the place! I'm fed up with it, really I am. If I've told you once, I've told you a thousand times. Why should I have to do it for you? You're the one who put them there and they're yours not mine. Oh yes, I know, you're going to do it later. I wish I had a pound for every time I'd heard that. Look, I've got better things to do, all right? Oh, don't look like that of course it matters, it's symptomatic of your whole attitude. Oh God, it's almost time to pick them up now and I've got nothing done at all this afternoon, thanks to you. Yes, it is your fault and don't pretend it's not and they're just as bad. They think if you can get away with it, so can they. It's just not fair. Look, I'm warning you, if you don't make an effort to change ...

1. How does the speaker feel and where she is?
2. Who is she talking to?
3. She says: "... they're all over the place ..." – who or what are "they"?
4. She says: "... it's almost time to pick them up ..." – who or what are "they"?

5. She says: "... don't look like that ..." – how is the listener looking?
6. Why is the listener silent?

Очікувані відповіді: 1) angry, at home; 2) her husband or older child; 3) books or papers (toys); 4) the children from school or some people from the station; 5) indifferent or defiant; 6) he wants to avoid conflict.

II. Читання

2. Read the text and decide which person:

- 1) couldn't compete with someone they loved?
- 2) decided to adopt a more adult approach to things?
- 3) didn't want to face up to the truth?
- 4) refused to take part in something?
- 5) never had a single free moment?
- 6) is not bothered by the difficulties of everyday life?

A. Jill, Personal Manager "Every morning I promised myself I'm going to have a good day. It doesn't matter if my flatmate has used all the hot water, my train is cancelled, or I have a problem at work. Whatever happens, happens. I just let the negative things go and think of the things that make me feel good, like the way my flatmate can always make me laugh."

B. Liz, Fitness Instructor "My sisters and I recently had to plan a party. However, our discussions usually end up in a big argument with everyone yelling. So I made a conscious decision not to join in; instead, I listened to what they were saying. When they finally stopped shouting, I suggested what I thought we should do and why. Everyone calmed down and we got ourselves organised."

C. Tim, TV Producer "Although I love work, last year I felt as if I was drowning. I was constantly rushing around making sure everything ran smoothly. Then I started training for a marathon, and I realised how much I needed some time to myself. I decided that I'd definitely keep running. It gives me a chance to escape and think about myself for a change."

D. *Suzanne, Analyst* “I’ve never had a great relationship with my mother, so I was horrified when she moved into my flat for a while. We started arguing immediately. Then I realised I was behaving like a child, so we sat down and talked about the past for the first time. A lot of emotional things were said but it really cleared the air. Now we can get along.”

E. *Martin, University Student* “When I first started going out with my girlfriend, we were always buying presents for each other. The problem was that she had much more money than me so her presents were expensive. I felt pressurised to buy something of equal value and ended up really resenting it. Eventually, I lost my temper and told her that it had to stop. We still exchange gifts but nowadays I’m more likely to spoil her with a home-cooked dinner.”

F. *Brian, Designer* “I wasn’t happy in a relationship with a girlfriend I had had for a long time. I kept telling myself things would improve – as soon as she got a better job or we spent more time together. It took me a long time to be honest with myself about my feelings for her. I’d pretended that we were the perfect couple for too long. Breaking up was really hard but it was a huge relief.”

Очікувані відповіді: 1) E; 2) D; 3) F); 4) B; 5) C; 6) A.

III. Письмо

3. Read the text below. Complete the text with the correct forms of the words in brackets.

As for my (1. FAVOUR) colours? It depends on how I’m feeling. But violet is very (2. POWER) for me. It’s a very (3. CREATE) colour. Leonardo da Vinci used it to meditate, and Beethoven had violet curtains. So it’s a good colour to wear when you’re feeling inspired.

Orange is a very energetic colour. People who are attracted to orange are people who love life. It’s good if you’re feeling depressed or (4. MOTIVE). If you’re a bit down or feeling (5. LONE). And just a little orange goes a long way. All you need is an orange scarf or a pair of socks and you may feel the benefits straight away. Don’t overdo it, though – it can leave you feeling (6. REST).

Blue has some calming effect on people. You can prevent nightmares by (7. VISUALIZE) blue, and it's a good colour to wear if you're feeling (8. FRIGHT). Or green. You wear this when you are happy with yourself and feeling (9. CONFIDE). It's a good colour if you are feeling (10. ADVENTURE) and optimistic.

Red is one of the most powerful colours. Wear red if you're low on energy or feel cold. You can even feel warmer if you see this (11. FIRE) colour. People who like red like to be noticed. Like people who buy red cars. They tend to be rather (12. EMOTIONAL).

Women wear black to be seen as (13. MYSTERY) and powerful. But it can be negative, opposed to (14. WARM) and love, so it might mean you are in need of emotional support, feeling (15. SECURE).

Очікувані відповіді: 1) favourite; 2) powerful; 3) creative; 4) demotivated; 5) lonely; 6) restless; 7) visualizing; 8) frightened; 9) confident; 10) adventurous; 11) fiery; 12) overemotional; 13) mysterious; 14) warmth; 15) insecure.

4. You are writing a letter to your friend and want to tell her/ him about your visiting a new restaurant. You were not pleased with the service and the quality of food. Describe your feelings.

IV. Говоріння

5. Read the words from the song "Don't worry, be happy" and answer the questions.

1. Do you agree with the singer?
2. Do you worry too much?
3. What do you worry about?

What helps you to stop worrying?

Дані, отримані нами під час тестування, підлягали кількісному підрахунку. Кожне тестове завдання оцінювалося в балах, які нараховувалися за кількість правильних відповідей або відповідно до характеристик якості мовлення за критеріальною шкалою. Так, письмова відповідь оцінювалася за такими критеріями: відповідність заданій ситуації та комунікативному завданню,

логічний зв'язок між частинами висловлювання, різноманітність мовних засобів, лексична та граматична правильність, а також оформлення повідомлення відповідно до формату. Під час усної відповіді враховувалася правильність (фонетична, граматична, лексична), послідовність (застосування засобів зв'язку), повнота (вживання повних розгорнутих речень), змістовність, успішне досягнення комунікативного наміру.

На закінчення відзначимо, що тестування забезпечує точне вимірювання рівня сформованості іноземної комунікативної компетенції, що сприяє підвищенню ефективності навчання іноземної мови в цілому.

У перспективі слід більш детально розглянути типи тестових завдань для контролю комунікативної компетенції студентів в окремих видах мовленнєвої діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Коккота В.А. Лингво-дидактическое тестирование: Науч.-теор. пособие. – М.: Высш. школа, 1989. – 352 с.
2. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих закладів освіти / Керівник авт. кол. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
3. Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання): Проект / Колектив авторів: С.Ю. Ніколаєва, М.І. Соловей, І.О. Іноземцеві та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2001. – 246 с.
4. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Колектив авторів: Г.Є.Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок та ін. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.